

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VÁRGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 42.

A vasutasok.

(K. Sz.) A képviselőházban több mint két hét óta tart immár a két vasutas-törvényjavaslat vitája.

A horvát kérdés komplikálja a vitát, az a kérdés, amelyre ez alkalommal nem akarunk kiterjeszkedni.

Nem akarjuk azt fejtegetni, vajjon minő hatása van annak, hogy egy-egy javaslatot, amely az ország egy munkásosztályának jólétét biztosítja, közjogi fejtegetésekkel akasztanak meg.

Inkább arról kell beszélni és ez az időpont alkalmasnak látszik, arra, hogy e szempontokra is kitérjünk, — hogy a vasutasok szempontjából ennek a javaslatnak mi a jelentősége.

Emlékezzünk vissza arról, hogy izgatott hangulat előzte meg a javaslat benyújtását.

Részben valódi, nagyrészt képzelt okok miatt nagy mozgolódás volt észlelhető a vasutasok egész táborában.

Ez izgalom közepett jelent meg a színen a két vasutas javaslat és mind a kettőt heves támadások érték.

A támadók nyilván számítottak arra, hogy a vasutasok között si-

kerül ébren tartani a mozgalmat, az izgatottságot, az elkeseredést sikerül permanenssé tenni. De mi történt? Minél inkább haladt az idő, minél inkább előrehaladt a javaslatok bizottsági, majd parlamenti tárgyalása, szóval minél inkább alkalmuk nyílt a vasutasoknak is alapszabályban, részleteiben megismerni a javaslatot, annál inkább csökkent, lohadt az izgalom.

Tessék most körülnézni a vasutasok táborában.

Lehet, van most is kielégítetlen kívánság, van türelmetlen várakozás. De az általános hangulat nyugodt.

Az izgalom megnyugodott abban a tudatban, hogy a kötelesség szigorú, pontos teljesítésével szemben a magyar államvasutak a megélhető olyan módját biztosítja alkalmazottainak, amely az európai viszonyoknak, a nyugat-európai helyzetnek is tökéletesen megfelel.

A mikor heteken át tart a vasutas-javaslatok vitája, a mikor valaki gondolkodni kezd azon, vajjon nincsenek-e alapvető hibái ennek a javaslatnak, ezt az érdekes körülményt nem szabad figyelmen kívül hagyni.

A vasutas javaslatok.

Polónyi beszéde.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 25.

A képviselőház ülése előtt a horvátok értekezletet tartottak a Kontinentál szállóban. Hogy mit határoztak, nem hozták nyilvánosságra. De már az ülés elején beszélték, hogy a horvátok belemennek a vasutasjavaslatok részletes vitájába, ami a harc folytatását jelenti. Ez a hír meglehetősen megdöbbenést kelt és nyomott hangulatban kezdődik az ülés.

Justh Gyula tíz óra után nyitja meg az ülést.

Bedőházy János, a közoktatásügyi bizottság elnöke a tanítói nyugdíjalap jelentését terjeszti be.

Szász József a közoktatásügyi bizottság elnöke az orsz. közlekedési tanácsról szóló javaslatról tesz jelentést.

Következnek a vasutas-javaslatok.

A vasutas-javaslatok.

Kovács Ernő félremagyarozott szavait igazítja helyre.

Surmin György személyes megtámadtatás címén akar szólni.

— Senki nem támadta meg — mondja az elnök.

— Magyarul beszéljen; — kiáltják felé.

Surmin György reflektál Szerényi államtitkárnak minapi beszédére.

Lorkovics Iván személyes megtámadtatás címén kér szót.

Kereslek.

A „Debrecen” számára írta:
Hortobágyi Ernő.

Kereslek szüntelen,
Épedve, lázzal,
Éretted esendül
Lelkemen által
Remegő fohász,
Pattogó nóta
Válaszul édes,
Csacsogó szódra.

Kereslek szüntelen
Épedve, égve
Életem gyöngye,
Drága reménye.
Járom az utcát
S csak várlak, várlak
Mondd, ki a hibás,
Hogy nem találak?

A szürke köpenyeg.

A „Debrecen” számára írta: **Zih Sándorné.**

A direktorné végig mustálta tekintetével az előtte álló párt, de különösen az asszonyt:

— Óh, óh kedvesem, ne vegye rossz néven, de maga már nagyon fonyadt. De hát halljuk, mit is tud tulajdonképpen?

Az asszony lehajtott fejjel túrta a gombos megjegyzést hervadt szépségére. Bizony mostanában sokat, nagyon sokat kellett e félt hallania, de hát élni muszáj.

Összefogta magán bő uti köpenyét, kicseit fel is emelte s belefogott egy bájos kis olasz dalmü előadásába. Ez volt a force darabja, ezzel aratta legfényesebb sikereit valaha, régen — husz éve is van tán, vagy csak tiz? — mindegy, ha tegnap volt is, csakhogymult, vége!

De a force darab megtette még is a hatást most is, mert a direktorné megkérdezte:

— És van hozzá való toilleteje? Figyelmeztetem, hogy itt a publikum rendkívül el van kényeztetve. Óh, ma este is egy miss Lively táncol s egy Rose Northtor énekel. Fel meri velük venni a versenyt? Végre is egyszer felléphet, a többi a sikertől függ...

A kis riporter maga is restelte és szerkesztői baklövésnek minősítette a reklámot, amelyet a mai lap csinált a signorának.

Szegényes volt biz' annak nagyon már a megjelenése is, kopott a bársony, fakó a selyem, gyürődött a crépe de soie, amelyekből állott a toilleteje.

Az arcán volt ugyan valami gyermekded báj, de a ráncokat nem fedte be jól a festék sem már, hiába, az orfeum deszkáin ugyancsak csillogni kell a lepkeszárnyaknak, ha repülni akarnak velük.

— Biztosan siránkozott a princi előtt, — dörmögte a kis sakál — azért dicseríte meg ugy a lapban, s ime most milyen szégyent hoz ránk.

— Na de hogy ilyen rongyokban mutatkozni merjen a mi publikumunk előtt, ez botrányos merénylet a mi gavallér katonáink józlese ellen — dühöngött a direktorné — óh csak merjen még egyszer elém kerülni!

Bizony nem is mert mutatkozni A teljes kudarc után felénken húzódott meg egy sötét sarokban a kulisszák mögött, csak addig, míg magára húzhatta a csillogó rongyok eltakarására a köpenyegjét s kiszurrant az éjszakába.

A párja, a férfi, az még bent maradt a színpadon, lehet, hogy ő talán sikert is arat olasz népdalaival; az öltözeté festői, az arcán még segít a festék, meg a paróka, — férfiaknál nem veszik olyan szigorúan a szépséget, mint a nőknél. De hát mit ér ő azzal, neki az nem jelent semmit, ha a férfinak pénze van, sőt még rosszabb, mert ő, romba ha iszik, s ő éhez, éhezik ismét talán már mindig...

Elnök figyelmezteti, hogy ezen a címen nem polemizálhat, mert megvonja tőle a szót (zajos helyeslés.)

Lorkovics Iván Szerényi államtitkár beszédére reflektál.

Elnök ismételtlen figyelmezteti, mondja meg, ki támadta személyében. Surmin György ügyéről itt nem nyilatkozhatik. (Helyeslés. Nagy zaj.)

Lorkovics Iván horvátul beszél, kitérve Josipovics magatartására is.

Mucsevics Vazul horvát beszédét mond a javaslat ellen.

Polónyi beszéde.

Polónyi Géza: A vita felhozott olyan kérdéseket a fiumei rezolúcióval kapcsolatban, amikre kötelessége reflektálni. A Ház engedelmével azért a tárgytól eltérő dolgokra is kiterjeszkedik. Supiló előterjesztette a fiumei rezolúció történetét. Miután az a közér, hogy a koalíció vezérőrbizottsága és a horvátok közötti paktum létesült volna és a vasúti nyelv tekintetében koncesszió tételéről is nyilatkozni akar. Előadja jegyzetek alapján a rezolúció történetét, hogy megállapítható, hogy a horvát képviselők most nem azon az uton haladnak most, mint ezelőtt.

A vezérőrbizottság, tárgyalásai bizalmasak voltak, de a bizottság elnöke az elmondandók nyilvánosságra hozatalához hozzájárult. 1905. október havában több aláírással ellátott okiratot kapott a bizottság. Ez a fiumei rezolúció. Ez azt tartalmazza, hogy a horvát és dalmát képviselők összejöttek és meghatározták álláspontjukat a monarchia válságos helyzetében. Hivatkoztak arra, hogy egymásra vagyunk utalva és azt fejtették ki, hogy a magyar nemzettel az állami jogokért egy sorban kell küzdeni. Feltételeik között volt Dalmácia visszacsatolása, a közigazgatás reformja, oly választási rend, mely a népakarat hű kifejezője, sajtószabadság, bírói függetlenség, fegyelmi bíróság. E kívánások megvalósítására öt tagu bizottság választatik.

Ez a fiumei rezolúció első része, amelyet a horvátok maguk állapítottak meg. A vezérőrbizottság bizonyos homályos részekre való tekintettel kiküldött ugyan egy bizottságot, de szótól megbizta, hogy előzetes tájékoztatás céljából a helyszínen érintkezzék a memorandum megbízóival. E megbízás alapján 1905. október 24-én érintkezett Supilóval és társaival.

Rakovszky: Közbeszól.

Elnök: Figyelmezteti, hogy ne szóljon közbe.

Rakovszky: Szívesen veszi a szót.

Elnök: De a házszabályok nem engedik meg. (Derűtség.)

Bemegy a kávéház nyitott ajtaján, úgy vonzza a csillogó fény, a muzsika.

Észreveszi, hogy a pincérek gyanusán nézegetik, oda inti magához a főpincért:

— Az ujonnan szerződött diva vagyok az Orfeumból — várok valakit hozzon kérem egy punchot addig is.

És elgondolja, amint kavargatja a forró, illatosan gőzölgő punchot.

— Ime szélhámos lettem, mert ezt már nem bírom kifizetni, most már talán be is záratnak, és ez lenne a vége az édes, az ünnepelet Monica pályafutásának?

Szomorú volt, halálosan szomorú. Ugy érezte, hogy ha most mérge lenne nála, habozás nélkül tudná belekeverni a punchba, hadd lenne vége egyszerre mindennek.

Öt vagy hat katona tiszt jön be a kávéházba.

Nagyon jó kedvük van. Gyakorlott szemmel vizsgálják végig a publikumot, s aztán egyenesen a magánosan ülő hölgy felé tartanak:

— Szép nagyság, ha megengedi — telepédig mellé egy. — Ohó, de szomorú — mondja megütözközve, amint az ráemeli szeméit, — ígyünk egyet, hátha akkor mosolyognának ezek a szép szemek. Pezsgőt, pincér!

Polónyi Géza megállapítja, hogy a fiumei rezolúció egy szót sem szól a magyar államvasutakról és a magyar nyelv ellen nem tiltakoztak. Fiumében közöltem, hogy a vezérőrbizottság örömmel fogadta a határozatot és Kossuth elnöklete alatt bizottságot küldött ki a tárgyalásra. Szó volt arról, hogy Fiuméba lemenjen ez a bizottság, de két tag, gróf Andrássy Gyula és báró Bánffy Dezső erre nem voltak hajlandók.

Fiumében megállapodtunk egy későbbi találkozásban és egyikük közölte vele azt, hogy az államszövetség Magyarország és Horvátország között feltételt képez. Én kijelentettem, hogy ha ehhez ragaszkodunk, már én nem tárgyalhatok tovább. Közjogi tévedés ugyanis, hogy köztünk és Horvátország között államszövetség léteznék. Hivatkozott a pragmatica santiora, amelyet sokszor félremagyaráznak. Nem államszövetségről, hanem egy, ugyanezen állami közösségről, társországozról van szó. (Helyeslés.) A horvát képviselőurak mindig ezzel a kérdéssel foglalkoznak, nyilvánvalóan téves alapon. A helyes álláspontot azonban Fiumében akceptálták.

Második feltételük volt a horvát vezérleti nyelv. Mídon mi a magyar vezérleti nyelvről folytattunk harcot, amelyről nem mondtunk le, a mely csak szünetel az átmeneti idő alatt (helyeslés). fontos, hogy szövetségeseinket ne veszítsük el. De a magyar államszövetség szemben nem szabad koncessziót tenni és én a horvát vezérleti nyelvet, mint jogot nem ismerhettem el, legfeljebb a kivivandó eredményben részletlen méltányossági szempontból. Ez követelménye az egységes magyar államnak, amelynek exponense a hadsereg, amellyel csak az állam, de nem a társaság rendelkezik. A honvédség horvát nyelve is különadott konvenció.

Következett Dalmácia visszacsatolása. Erre nézve erőteljes támogatást ígérhettem meg, feltételezve, hogy a koalíció kormányra jut. Bizonyos feltételeink itt is voltak.

Következett a választási reform, sajtószabadság stb. Felvilágosítottam őket arról, hogy ez autonómiájuk körébe vág.

Ami a rendszerváltozás és a sértő feliratok eltávolítását illeti, ami abból áll, hogy a táblákon, vasutakon ép oly nagy betűvel álljon a horvát, mint a magyar felirat. Hát ez apróképek dolgok ellen nekem nem volt kifogásom.

Következtek részletkérdések, majd az a kívánság, hogy a bán ne a magyar miniszterelnök által neveztessék ki. Ezt lehetetlennek mondtam.

Következett Fiume kérdésének végleges rendezése és a hiládi és módosi uradalmak ügye. Fiume ügyének rendezését megígérték.

A fiatal mágnás kalandra gondol. A hölgy egyszerű szürke köpönyegje. kerek, fátalos kalapja mögött valami regényes alakot sejt: talán egy férjét ott hagyott tisztességese asszony, kit a férj romlottsága üzött el hazulról, vagy egy hölgy, ki útutazóban van, s vonat indulás előtt megiszik egy puncsot, vagy éppen lefekvés előtt üdíti fel vele magát, vagy... tudja a szősz micsoda, csak-hogy ez kaland, mert olyan kávéházi alak, éjszakai pille nem öltözik olyan szolidul, ha hódítani akar, s nem ölt büskomoly arcot, ha mellé telepedik egy udvarló.

Nem tudni, hogyan vált be a gróf logikája, de az tény, hogy másnap este már csillogó aranyos selyem tülbe, meg brilliános ékszerektől ragyogón mosolygott, táncolt a signora az Orfeum deszkáin.

A kis sakál meglepetve s áhítatos tisztelettel gondolta el;

— Lám a princinek megint jó szimatja volt.

A direktorné meg szinte megcsókolta a taps orkán viharzása alatt a divát:

— Óh én mindjárt tudtam, hogy micsoda kincsét rejteget az az ócska szürke köpönyeg! az csak a hamupipőke álruhája volt.

Az idevonatkozó törvény kiveszi Fiumét Horvátország területéből. Fiume és kerülete a magyar koronához tartozó külön test. Ez nem vitás kérdés többé.

Hencz Károly: Kifejtette ezt nekik is?

Polónyi Géza: Nagyon természetes. Ám a fiumei kormányzók gyakran a törvénnyel ellenkező módon jártak el és a magyar nyelv igényei ellen együtt tüntettek ismételtlen a horvátok és olaszok.

Supilóék annak idején csupán Fiume elolaszosítása ellen panaszkodtak.

Volt szó ezután Supiló lapjának az osztrák hatóságok által Dalmáciában való üldöztetéséről. Kéri Supilót, ma se felejtse el akkori panaszait a germanizáció ellen.

Még egy pont szolt a horvát nemzeti párt ellen, feltételül tűzvén ki, hogy a koalíció e párttal ne tárgyaljon.

A horvát és magyar küldöttség találkozása ezután a fiumei sztrájk miatt lehetetlenné vált, Andrássy és Bánffy huzódózása miatt a paritás nem lett volna meg noha nem véglegesítették a megállapodásokat, legfeljebb egyolduan vállaltak magukra bizonyos kötelezettségeket a horvátok.

Ami e javaslatokat illeti, mídon az törvényben követeli bizonyos esetekben a horvát nyelv tudását, feltétlenül javulás a régi állapottal szemben. Nem érti, miért ülnek hát fel a horvátok talán más oldalról jövő izgatásnak. Kéri, olvassák el a rezolúciót. A függetlenségi párt főtörekvése a gazdasági önállóság. Hogy egyeztethető össze a barátsággal, hogy önök, horvátok, mégis az önálló vámtérlet ellen dolgoznak? (Zajos helyeslés.) Kéri, ne hallgassanak a horvátok a Szerbiából elhangzó suttogásra, a magyar nemzet ellenségeire. A magyar nemzet győzelmesen fog a harcából kikerülni. Ebben a reményben elfogadja a javaslatot. (Zajos helyeslés.)

Supiló Ferenc személyes megtámadtás címén szólal fel.

Elnök figyelmezteti, hogy személyes megtámadtás címén felszólalhat, de a fiumei rezolúcióról nem beszélhet.

Tuskán Gergely horvátul beszél.

Az **elnök** kétszer egymásután figyelmezteti a szónokot, hogy ne térjen el a tárgytól.

Városháza és vármegye.

Pénteken lesz a közgyűlés. Hosszas vajadás után végre mégis ki lehetett tűzni a rendes közgyűlés végleges határnapját. A közgyűlés, melynek tárgysorozatát lapunk más helyén közöljük, pénteken délután 3 órakor kezdődik s szombaton előreláthatólag véget is ér

A tavalyi zárszámadás. Az 1906. évi zárszámadás felülbírálására kiküldött bizottság, Márton Imre elnöklete mellett befejezte tanácskozásait s munkálatát a jog- és pénzügyi bizottság elnökéhez beterveztette. A bizottság plémuma ma veszi elbírálás alá a jelentést. Az ülés délután három órakor kezdődik.

Szabadságon. Szabó Kálmán tanácsnok, a katonai ügyosztály vezetője tegnap kezdte meg nyári szabadságidejének eltöltését.

Kertészkedő városi szegények. A városi szegények nemcsak háziparral, hanem kertészkedéssel is foglalkoznak. Hogy pedig nem csekély eredménnyel, azt bizonyítja Kiss Lajos szegényházi gondnok, ki a szegények által termelt konyhakerti termények eladási ára fejében 236 koronát utalt be tegnap a város házipénztárába.

A nyugdíjellenőrző bizottság ma, szerdán délelőtt fél tizenkét órakor, Vecsey Imre főjegyző elnöklete mellett újabb ülést tart, melyen a közgyűlésen tárgyalandó nyugdíjazási ügyekben ad véleményt.

Teljes tanácsülés. Weszprémy Zoltán főispán ma délelőtti negyedtizenegy

óra teljes ülésre hívta össze a tanács tagjait. Az ülésen a közgyűlés elé kerülő ügyeket látják el határozati javaslattal. Holnap ismét teljes ülést tart a tanács.

Mit tárgyal a városi közgyűlés?

A teljes tárgysorozat.

— június 26.

Kovács József polgármester tegnap a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívás a f. 1907-dik évi június hó 28-dik napján pénteken délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó bizottsági rendes közgyűlésre. Tárgyak:

1. Polgármesteri jelentés az 1907. évi március, április és május hónapokról.

2. Belügyminiszter ur leirata a Szedlák és Vámos-cég vállalati árainak felemelése iránt hozott közgyűlési határozatra, ezzel együtt a Szedlák és Vámos-cég kérelme vállalati árainak az 1907. évre felemelése, esetleg szerződési kötelezettsége alól kibocsátása iránt.

3. Honvédelmi miniszteri leirat a tényleges szolgálatból elbocsátott katonák állami segélyben részesítése tárgyában kelt közgyűlési fölterjesztésre.

4. Honvédelmi miniszter urnak leirata a m. kir. nagyváradi honvéd hadapród iskolában megüresedett egy városi alapítványi hely betöltése iránt.

5. Földmivelésügyi miniszteri rendelet a birtok határjelzésről alkotott szabályrendelet tárgyában.

6. Kereskedelemügyi miniszter ur leirata, melylyel a kiépíteni szándékelt Hajdúsámsón—nyírbátori vasut ügyében támogatást ígér. Ezzel együtt a debrecen—hajdúsámsóni h. é. vasut részvénytársaság kérelme a városi hozzájárulás feltételeinek módosítása iránt.

7. Csanád-, Szatmár-, Szabolcs vármegyék feliratai a képviselőházhoz a kívándorlás csökkentése tárgyában.

8. A biharmegyei helyi érdekű vasutak részvénytársasága kérelme a nagyléta—székelyhídi vasuti összeköttetés létesítéséhez városi hozzájárulás megszavazása iránt.

9. Több bizottsági tag előterjesztése a Baik—Szilágyi-féle föld eladási ügyének újból napirendre tűzése iránt és ezzel együtt a hízalók és gazdák sertésszállás és előlegező részvénytársaság ajánlata ezen földterület megvétele iránt.

10. A debreceni kölcsönsegélyző egylet ajánlata a Piac-utca 11. és 13. számú háztelekből 454 négyszögölnek a város részére megvétele iránt.

11. A városi tanács a Bornyász-féle ház ondódi földjének eladására nézve megtartott árverés eredményét bejelenti.

12. Névszerinti szavazás a Berger Jenő-féle Széchenyi-utca végén levő telkek megszerzése felett (harmad izben).

13. Névszerinti szavazás a Könyök-utcai 7. és 9-ik számú telkek elidegenítése felett (harmad izben).

14. Előterjesztés a Dalmy Kálmán-féle telkek megvétele ügyében.

15. A gyámpénztár 1906. évi mérlege.

16. A városi kórház 1908. évi költségelőirányzata.

17. A házipénztárnak, a házipénztár által kezelt alapoknak és alapítványoknak, a villágítási vállalatnak és a nyomdának 1906. évi zárszámadása.

18. Jelentés a szervezési szabályrendelet módosítása és a fizetési rendezésére vonatkozó munkálatokról.

19. Jelentés a kölcsönzési szabályrendelet-tervezet előkészületeiről.

20. A villágítási vállalat üzemszabályzatának a villames szerelésre vonatkozó függeléke.

21. Tanácsi előterjesztés a városi átírási díj tárgyában alkotott szabályrendelet jogérvényének meghosszabbítása iránt.

22. Az iparos tanonciskola építési költségének elszámolása.

23. A városi tanács Hidvéger Miklós és József által felállítani szándékolt mező-

gazdasági szeszgyár ügyében kelt m. kir. pénzügyigazgatósági átiratot bemutatja.

24. A „Petőfi-társaság“ kérelme a székesfővárosi Petőfi-házra adományozás iránt.

25. A Csokonai-kör kérelme a Diószeghy—Fazekas emlékműre 2500 korona segély megszavazása iránt.

26. Békésy László és társainak kérvénye a debreceni faipar-részvénytársaság részvényeinek jegyzése iránt.

27. Luczi Ferenc kérvénye — állampolgársága elnyerése esetén — a községi kötelekbe felvételének kilátásba helyezése iránt.

28. Két befejezett fegyelmi ügyről jelentés.

29. Dezső László rendőrfőkapitányi iktatónak hivatali állásáról lemondása.

30. Szabadságolás iránti kérvények.

31. Nyugdíjazás, özvegyi segély és a városi nyugdíjintézet kötelekbe való fölvétel iránti kérelmek.

32. Orvosi oklevél kihirdetése.

33. Bába oklevelek kihirdetése.

Debrecen, 1907. évi június 25.

Kovács József,
polgármester.

Egyház és iskola.

Siketnémák vizsgálja. A siketnéma intézet növendékeinek a városháza nagytermében tartott vizsgája kitűnően sikerült. A megjelentek köztük Oláh Károly közművelődési tanácsnok, teljes elismerésüket fejezték ki a derék tanárok előtt. A növendékek kezdetleges cikkeiből rendezett kiállítás is szép sikerrel járt.

A kegyesrendi róm. kath. főgimnáziumban az 1907—8 tanévre szóló fölvételek folyó évi július hó 1. és 2-án d. e. 9—12 óráig fognak eszközöltetni; de csak az I. III. és IV. osztályba, mert a többi osztályban elég hely van s így senkitem fog kimaradni, ha csak a szeptemberi beiratásoknál jelentkeznek. Az igazgatóság.

A D. T. E. jubiláris versenye.

Küzdelem a Bocskay-serlegért.

József kir. herceg s Apponyi vándordíjal.

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) A Debreceni Torna Egylet jubiláris versenye iránt, mely folyó év július hó 7-én lesz a nagyerdei sport-telepen, máris országsszerte nagy az érdeklődés. A D. T. E. nemcsak legrégibb, hanem tavalyi és idei fényes győzelmei révén egyuttal legelső vidéki sportegyletünk is. Ezt a körülményt a legmagasabb körök is méltányolják, ami abból is kitűnik, hogy a verseny fővédnökei: József kir. herceg és gróf Apponyi Albert, kik mindketten remek vándordíjakat adományoztak s kik a versenyen képviseltetni fogják magukat.

E két díjon kívül elsősorban a Löfkovits Arthur által alapított óriási Bocskay-serleg kelt szenzációt Budapesten, hol az összes díjak ki vannak állítva. Gyönyörű díjat alapítottak a debreceni pénzintézetek is: egy hatalmas lovasszobrot, mely a hozzávaló stilszerű talappal együtt 2 méter magas.

Mindezek a díjak athlétikai versenyszámokra vannak kitűzve,

míg a tornászati főverseny győztese a Debrecen sz. kir. város által felajánlott gyönyörű födeles ezüst serleget nyeri.

E nagy vándordíjakon kívül még több egyéni tiszteletdíj is kerül kiosztásra. Így Lestyán Adorján az egylet buzgó elnöke két értékes díjat ajánlott fel a magasugrás és sulydobás egyéni győztesei részére.

A versenyszámokról legközelebb részletes tudósítást adunk. Addig annyit, hogy a fővárosnak s a vidéknek csaknem minden tornaegyesülete erősen készül a jubileumon való részvételre.

LEGJOBB INGEK SZABÁSÚ INGENEK FÉKÉTENEL

A hortobágyi sáskairtas.

Tiszta a Hortobágy.

Az utóirtás eredménye.

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) Az immár közel két hónapja nagy erővel folytatott sáskairtas a Hortobágyon már a befejezés felé közeleg. Ezzel szemben azonban a közeli vidéken úti fel fejt ismét a veszedelem, mely országos jellegűvé vált és rengeteg pénzt és munkaerőt emészt fel.

A különböző vidéken folytatott irtásokról legujabban a következő tudósítást kapjuk.

A Hortobágyon már csak a széleken van sáska, amelynek az eltakarítása még a jövő hét folyamán is eltart. E széleken az irtás fáradságos és nagy nehézségekbe ütközik, mert az egyharmad, vagy fele részben is szárnyas sáska, vagy a vetésekre menekül, vagy a zombékokba szökött s így lépésről-lépésre kellett ellene küzdeni.

A többi közlegek határaiban, még a legutóbb fenyegetett Nádudvaron és Balmazújvárosban (Kányán) is, szintén sikeres befejezéshez közeledik az irtás, habár az előző nehézségek és szüntelen akadályok miatt az utóirtás nehéz feladatot ró az irtás utolsó hetére.

A Hortobágyról északra fekvő határokon, amennyire ezt meg lehetett állapítani, nem annyira a marokkói, mint az olasz sáska fordul elő, amely nem közcsapás jellegű s így az irtás a magánbirtokok feladata. Mezőkövesden június 15-én szintén találtak marokkói sáskát. Irtása, amennyire ez még a hátralevő időben lehetséges, a Feldebrőn nem szükséges sövényekkel fog eszközöltetni.

A fém munkások memoranduma.

Ujabb sztrájk készül.

Bérfelemelést követelnek.

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen ipari életét újabb sztrájk és bércarc fenyegeti. A nyugtalan, forrongó munkásság újabban ismét egy ipari szakmában üzent hadat a munkaadóknak.

A debreceni vas- és fém munkások, azonkívül a szerelők tegnapelőtt memorandumot nyújtottak át mestereiknek és munkaadóiknak, azon feltétellel, hogy ha az azokban

foglalt követeléseiket szerdán estig nem teljesítik, azoknak nyomban eleget nem tesznek — sztrájkba lépnek, még pedig már csütörtök reggel, vagy a jövő hét hétfőjén.

A memorandumban foglalt követelések különösen béremelés és munkaidő rövidítés körül forognak. A munkabérekkel illető követelés ugyancsak erősen felemeltetni kívánja a béreket.

A sztrájk különben arra is irányul, hogy a munkaadók szövetségét megtörni igyekezzenek. A munkások országosan szervezve vannak, most az országosan megállapított munka díjszabást akarják itt Debrecenben is életbe léptetni.

A mesterek azonban igen kedvezőtlenül fogadták a memorandumot, amelynek követeléseit aligha teljesítik. E tárgyban különben gyűlést tartanak. A memorandum így tudomására jutott az iparhatóságnak is, amelynek vezetője Vétessy Béla r. fogalmazó már meg is tette a lépéseket az esetleges sztrájk elhárítására.

**VILÁGHÍRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETENÉL.**

Nagy Sándort elfogták.

A sikkasztó rendőrségi tisztviselő sorsa.

Debrecenben tartóztatták le.

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni rendőrség bünygyosztályának újabb szenzációja van. A sikkasztó rendőrségi irnokot, Nagy Sándort tegnap reggel igen érdekes körülmények között elfogták és már javában is folyik ellene a bünyfenyítő eljárás, még pedig két rendbeli bünytetett, hivatali sikkasztás és okirat hamisítás miatt.

Az elfogatásról tudósítónk a következőket jelenti:

A szökésben lévő Nagy Sándort tudvalevően országoszerzete körözték. Legutóbb értesítést kapott a debreceni rendőrség, hogy Nagy Sándort Nagyváradon látták. Ezt bizonyította Berkó tüzoltó parancsnok is, ki Nagy Sándorral találkozott is.

Nagy Sándor utja.

Az országos körözés után bár hihetetlenül hangzik, de úgy van, hogy Nagy Sándor tegnap reggel a hajnali órákban megjelent Debrecenben. Nagy Sándor a hajnali három óra tájban Debrecenbe érkező vonattal jött. Állítólag önként akart jelentkezni, mindazonáltal igen gyanús, kerülő utakon jutott be a városba.

Hogy mégis értésére esett a dolog a rendőrségnek, az annak tudható be, hogy ugyanazon a vonattal teljesített szolgálatot egy máv. kalauz, ki Nagy Sándorral egy udvarban lakott, így a szökésről közvetlen tudomással bírt.

Ez a kalauz szemmel tartotta Nagy Sándort, ki azonban nem a perronra, hanem

a vonat tulsó oldalán szállott ki és a kocsik között bujkálva jutott be a városba.

Később keresték a szökévényt, de már akkor nem volt az állomás telepén. A kalauz azonban nyomban a vasuti rendőrségre sietett és Botos titkóst értesítette az esetről.

Az elfogatás.

Botos titkos rendőr sejtette, hogy Nagy Sándor a megérkezés után legelőbb is lakását keresi fel. Azonnal elment a Timár-utca 16. számú házba, hol lakásában csakugyan megtalálták a bűnös irnokot.

— Nagy ur kövessen a rendőrségre — ezekkel a szavakkal állított be Botos a lakásba.

Nagy Sándort mélyen megdöbbenette a váratlan fordulat, bár tudta, hogy bűnét már felfedezték, könyes szemekkel fordult Botoshoz.

— Csak tíz percet engedjen szabadon.

Azzal arra célzott a szerencsétlen, hogy valamiképp elemesztí magát, de miután ez nem sikerült, szó nélkül követte a titkos rendőrt.

A rendőrségi fogházban egy magán cellába helyezték el Nagy Sándort, kit később Kovács Kálmán rendőrfogalmazó előzetes letartóztatásba helyezett és kihallgatott.

A kihallgatás.

Szomorú viszontlátás volt Nagyra nézve az, mikor felfezették a fogházból Kovács Kálmán fogalmazó elé. A folyosó kíváncsi szemek előtt Nagy Sándor zsebkendőjével eltakarta szemét és folyton könnyezett.

A kihallgatáson különben tettét beismerte töredelmesen. — Bevallotta, hogy még a mult évre visszamenőleg dézsmálja a reá bízott kihágási pénzeket. Szökésére vonatkozólag elmondta, hogy a mult heti szerdán utazott el 150 koronával Budapestre, majd Szegedre, Nagyváradra és Aradra. Aradról Kolozsvárra utazott, azonban itt már pénze anyira fogytán volt, hogy nem tudta mitévő legyen.

Szökésre gondolt ugyan, de anyagi erő hijján nem tudta végrehajtani.

Az elkeseredés ekkor már anyira erőt vett rajta, hogy mindjobbban megbárátkozott az öngyilkosság gondolatával. Utolsó koronájából megieő revolveréhez töltényeket, majd pedig egy fűrdőjegyet vásárolt.

A golyók azonban nem mentek bele a revolverbe, így le kellett mondania arról, hogy öngyilkosság árán menekülhessen bünyének következményeitől.

Ezután óráját és revolverét pénzzé téve Debrecenbe jött, hogy önként jelentkezzen a rendőrségen, azt megelőzőleg azonban már elfogták.

Hogy mi vitte a bűnös utra, azt vallo-mása szerint röviden így lehet kifejezni, bor, szerelem, kártya.

Különösen ez utóbbi rengeteg pénzt emésztett fel, volt idő midőn egy este csupán 100-200 koronákat vesztett.

Az utolsó ut.

A kihallgatásról jegyzőkönyvet vettek föl, aztán az iratokat átítették a kir. ügyészséghez, amelynek fogházába Nagy Sándort, ki végtelenül meg van törve — még tegnap este zárt kocsin atkísérték. Utolsó útján a rendőri aszisztenciát Pál Péter rendőrtisztviselő és Szöcs Lajos rendőrbiztos képezték. A szerencsétlen ember még a kocsiban is folyton sirt.

Holnap a vizsgáló bíróság folyamatba teszi a sikkasztások ügyében a vizsgálatot.

Sajtópör nyiltéri közlemény miatt.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes sajtópörben ítélkezett tegnap a debreceni törvényszék bünytető tanácsa, Kerekes János elnökle mellett.

Az ügy előzményei az, hogy Békássy Jenő a „Debreczen” volt

felelős szerkesztője 1906 január 28-án nyilatkozatot adott közzé, mely erősen boncolgatta Nemes Neumann László, akkortájt a „Debreczeni Reggeli Ujság” munkatársának előéletét.

A cikkben foglalt erős kifejezések miatt Neumann László jelenleg makói ujságíró rágalmazásért és becsületsértésért pört indított Békássy Jenő ellen.

A mai tárgyaláson egész serég tanut hallgattak ki.

A vád és védelem meghallgatása után a törvényszék Békássy Jenőt 20 korona fő és 10 korona mellék bünytetésre ítélte. Az ítélet ellen mindkét fél felebbezést jelentett be.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Esküvő a halálos ágyon.

A halálos beteg szerelme.

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) Az élet a legnagyobb és legrafináltabb meseszöví. Ezt konstatalhatjuk bármikor, midőn a szürke események forgatagában egy-egy megható história vetődik fel.

Ilyen ez a mai, mely az anyakönyvvezető előtt végződött.

Papp Albert és Kiss Zsuzsánna már évek hosszú sora óta ismerik egymást. Ezek a történet hősei, kik fölött azonban ugyanarra elsubhantak az esztendőök, hogy talán észre sem vették és öregek lettek.

Papp Albert a Simonffy-utca 37. szám alatt lakik. Szíve választotta már nem kevesebb, mint 10-15 éve Kiss Zsuzsánna és hogy mégsem lettek egymáséi, az inkább a körülményeknek tudható be.

Történt azonban, hogy Papp Albert súlyos beteg lett. Mindenkitől elhagyatva feködt halálos betegségével szerény kis lakásba, hova csupán Kiss Zsuzsánna látogatott el néha.

Az öregek fiatalos hévvel sugtak-bugtak a régi emlékekről, egészen addig, míg Papp Albert állapota válságosra nem fordult. Az orvos már ki is jelentette, hogy nem marad életben. A sir szélen álló ember megnyugvással fogadta a kijelentés és csak azon kívánságának adott kifejezést, hogy szeretne egybekelni régi szerelmével, ami aztán tegnap meg is történt. Oláh Imre anyakönyvvezető Kiss Kálmán jegyzőkönyvelése mellett egybe adta őket.

— Jászai Viktor dr.-t, debreceni jogakadémiai tanárt a Társadalomtudományi Társaság választmánya vidéki tagjai sorába választotta.

— **Katonai felülvizsgálat.** Az állandó katonai felülvizsgáló bizottság Weszprémy Zoltán főispán elnökle mellett ülést tartott tegnap a Pavillon-laktanyában. A bizottság három katonát, illetőleg hadkötelest elbocsátott, egy apát pedig keresetképtelennek nyilvánított.

— **Rajzkiállítás a reáliskolában.** Az állami reáliskolában a nyilvános vizsgálatokat rajzkiállítás szokta bezárni. Az iskola az idén is követi e régi szokását és az intézet rajztermei szerdán, folyó hó 26-án megnyílnak a nagy közönség és a tanuló ifjúság előtt. Az érdeklődő látogatók bizonyára jóleső meglepéddel fognak végigtekinteni a több száz munkán, amelyek között körülbelül egyenlő helyet foglalnak el a művészi érzékről tanuskodó szabadkézi raj-

zok és a nagy pontoságot, lelkiismeretes gondot követelő rajzoló és ábrázoló mértani dolgozatok. Az előbbieket Pálffy József rajztanár, a jó nevű festőművész vezetése alatt készülték, az utóbbiak Kovaliczky Antal felügyelete alatt. A rajzkiállítás az iskolai év sűrűsége miatt csak egy nap, t. i. ma szerdán van nyitva és ezt a körülményt különösebben megemlítjük, midőn a kiállítás megismerését még egyszer ajánljuk az érdeklődőknek figyelmébe.

— **Gábor Aron síremléke.** Az ágyudöntő székely hazafinak, Gábor Aronnak síremlékére Háromszékvármegye országos gyűjtést rendez. A nemes célt hoz Debrecen város 50 koronás adománnyal járul.

— **Gimnázisták tanulmányutja.** A rom. kath. főgimnázium ifjúságának nagyobb csapata tanulmányutra indult tegnap. A negyventagú csoport, három tanár vezetése mellett, megtekinti a pécsi kiállítást, s ellátogat Fiumébe is. A kirándulás hat napot vesz igénybe.

— **Lemondott kórházi segédorvos.** Dr. Guttmann Lipót, a kórház segédorvosa bejelentette tegnap a polgármesternek, hogy állásáról lemond. A polgármester áttette a lemondási kérvényt a főispánhoz, aki pályázatot fog hirdetni a megüresedett s igen sovány javadalmazású állásra.

— **A név. műhelytelep tanonciskoláiban** ma tartják meg az évről-évre vizsgákat, melyeken a legjobb tanulóknak jutalomdíjakat is osztanak ki. A vizsgákon az iparhatóságot Vetéssy Béla rendőrfogalmazó képviseli.

— **A közházartás vége.** Schronch Annával hosszabb ideig élt vadházasságban Horváth János bérkocsis, ki azonban később megúván a viszonyt és az asszonyt, egyszerűen odább állt. Nem akadályozta őt a távozásban az apai szeretet sem, amennyiben az asszony nyakán hagyta az ezen viszonyból származott fiu gyermeket. Schronch Anna ezután ma sirva panaszkolt el a rendőrségen, hogy a férfi 500 koronájába került eddig és mégis elvitte összes elemelhető háztartási cikkeket, melyek az asszony tulajdonát képezték.

— **Szerencsétlenül járt idegenben.** Tökés Lajos debreceni kefekötő segéd nemrég ment ki külföldre, ott élő rokonai látogatására. Tegnap értesítés jött a debreceni anyakönyvi hivatalhoz, hogy Tökés Steinvégben meghalt. A szerencsétlen uszás közben belefullt a Regens nevű folyóba. Az anyakönyvi hivatal a bejelentést tudomásul vette.

— **Tolvaj oseléd.** Kardos Jánosné orosházi lakostól Person Mária mintegy 83 korona értékű ruhaneműt egy napi otléte után elloptott és azzal megszökött. Utja Debrecenbe vezetve, azonban itt a rendőrség ébersége miatt pörüljárt, mert Szöcs Lajos rendőrbiztos letartóztatta épen akkor, mikor tul akart adni a lopott árukon.

— **Orfeum a Dréher sörcsarnokban.** Márkus Jenő átalakított, előkelő és kényelmes udvartartású vasárnap kezdte meg a debreceni előkelő közönség egykori kedvence Róbert Roland, a világhírű artistakomikus külföldi művész artistakörből szervezett társulatával orfeum előadásait, melyek iránt az uralkodók által is több ízben kiünnepelt Rolandra tekintettel igen nagy az érdeklődés. Roland társulatával legutóbb I. Vilmos württembergi fejedelem előtt is játszott. Belépődíjak I-hely 60 krajcár, II-hely 40 krajcár lesznek.

— **Villany tenger Debrecenben.** Ha megakarja látni, ugy sétatájon ki a Széna vásártérre, hol a Narten-féle Biostep áll az igaz „The Royal Bio” mely naponta remek tanulságos és mulajtozó műsorral kedveskedik közönségének. Napoleon Napaparte a franciák hatalmas császáranak élete, koronázása, nagysága, harcai bukása és halála. Ezen remek színvétel képre, valamint mai hirdetésére felhívjuk a n. é. közönség becses figyelmét.

— **Magyar név.** Deutsch Salamon debreceni lakos belügyminiszeri engedéllyel Deák-ra magyarosította nevét.

— **Köszönetnyilvánítás.** Id. Némethy Sándor városi biz. tag ur a f. hó 23-án tartott vizsga alkalmából a siketnémák javára 10 koronát juttatott kezeimhez, mely nemcsak szivre valló kegyes adományáért amidőn a szegény siketnéma gyermekek nevében hálás köszönetemet nyilvánítom, egyszersmind jótettét követendő példányképpül állítom vagyonos polgártársaink elé: *Oláh Károly* tanácsnok.

— **Halálozás.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Tóth György ev. ref. 2 hónapos, Borsi Imre ev. ref. 71 éves, Molnár Lajos ev. ref. 10 hónapos, Tökés Lajos ev. ref. 20 éves.

— **x 1000 drb szines Oxford inget** vettem alkalmi árban, a kirakatokban látható — míg a készlet tart nagyon olesón lesz eladva — Nakkendő király Debrecen főposta mellett.

Utí készletek, kézi bőröndök női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

— **Már csak rövid ideig tart a Darvas Ede-féle helyiségben Piac-utcai csödből fennmaradt áruk eladása.** Kaphatók még nagy választékban utazó lüster köpenyek, selyem alsó szoknyák, mosó csipke blouzok, angol zeffir blouzok, gyermekruhák. Az áruk most már becsáron alól lesznek eladva. A berendezésből még eladó három nagy tükrő, gáz lüsterrek, zöld posztó függönyök, kirakatlámpák, cégtáblák.

Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát, Kossuth-utca 4. szám alatt.

A böszörményi léghajó katasztrófa

Hajmáskér vagy Magdeburg.

Hová való a ballon

— június 26.

(Saját tudósítónktól.) Mennél inkább nyitjára akarnak jutni az illetékes hatóságok a böszörményi pusztító léghajó eredetére vonatkozólag, annál inkább homályosodik a helyzet. Többféle verzió kering az eredet felől, de ezek közül egyik sem bizonyosodott még be.

A sebesültek állapotában változás nem állott be. Eddig tudvalevően három halottja van a katasztrófának. Még négy sebesült van életben, ezeket valószínűleg a gondos orvosi gyógykezelés alighanem megmenti az életnek.

A léggömb, amely a rettenetes katasztrófát okozta minden valószínűség szerint azonos azzal a léggömbbel, amely a hajmáskéri tüzér-ségi lövőtérrel szabdult el. A lövőtérén ugyanis fölbocsájtottak egy Adler II. nevű léggömböt, hogy kísérletképpen ágyuval löjjenek rá.

A léggömb azonban kiszabadult hálójából és elrepült, amíg végre Hajduböszörmény mellett szállott le ismét a földre. A Hajduböszörménynél fölrobant léggömb foszlányain ugyanis a következő felírást betűzték ki: „Ballon Adler II.

A hiradást azonban erősen cáfolja az a körülmény, hogy a léghajón kosár is volt.

Erre vonatkozólag igen érdekes vallomásokot tett újabban két tanügyi parasztember, akik ugyanis azt állították, hogy ők azt látták, hogy mikor az állítólagos három holtest kibukott a kosárból, ugyanekkor deszka darabok is hulottak le. Ebből arra következtetnek, hogy a kosár oldala az állítólagos tragédia pillanatában már fel volt szakadva.

A hajmáskéri hiradással szemben erősen tartja még mindig magát az a hir, hogy a ballon magdeburgi katonai léggömb.

A kutatásokat folytatják.

Távirat és telefon.

Minisztartanács.

Budapest, június 25. Ma délben minisztartanács volt a miniszterelnökségi palotában. A minisztartanács elfogadta Pejacsevich gróf horvát bán lemondását és utódjául Rakódtssay zágrábi táblaelnököt neveztek ki.

Újabb feljelentés Polónyiék ellen.

Budapest, június 25. Egyik fővárosi esti lap mai száma közli, hogy Lengyel Zoltán képviselő ügyvédje Vázsonyi Vilmos utján újabb feljelentést tett Polónyi Géza és Polónyi Dezső ellen. A vádirat szerint Polónyiék hamis tanúzásra akarták rábírní Varga József volt igazságügyi díjnokot. Polónyiék arra akarták rábírní Vargát, hogy bizonyítsa azon állításuk valódiságát, mely szerint Lengyel Zoltán őt arra kérte, hogy az igazságügyi minisztériumból aktákat lopjon. — Polónyiék azt erősítik, hogy Lengyel Zoltán tényleg megbizta Vargát az aktalopással.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, június 25. A képviselőház mai ülésének végén a beszélő szónoktól, mivel a tárgytól többszöri figyelemztetés dacára mindegyre eltért, elntk a szót megvonta. Végül még Popovics Dusan beszélt, mire az ülés véget ért.

A közigazgatási bizottság ülése.

Budapest, június 25. A képviselőház közigazgatási bizottsága ma ülést tartott. Letárgyalták és elfogadták az autonóm vám-tarifa ügyében benyújtott törvényjavaslatot.

Leugrott a vonatról.

Budapest, június 25. A Kassa-Oderbergi vasut Rutka állomás előtt egy ember leugrott a robogó gyorsvonatról s eltűnt a pályatest mellett elterülő erdőben. Azonnal üzőbe veték, de nem sikerül elfogni. A rutkai rendőrségen jelentést tettek az esetről s az utasok által bementott személy leírás teljesen ráillik Nagy Sándorra a debreceni rendőrség sikkasztó irnokára. (De az illető persze nem Nagy Sándor, mert Nagyot tegnap Debrecenben letartóztatták — a szerk.)

Pejacsevich gróf Bécsben.

Budapest, június 25. Pejacsevich gróf volt horvát bán ma este Bécsbe utazott. A horvát képviselők kikísérték a pályaudvarhoz s megleghangu ovációkban részesítették.

A vihar áldozatai.

Déva, június 25. Tegnap óriási vihar vonult végig Hunyadvármegyén. Némely helyütt diónagyságu jég esett. A termés számos helyen le van verve és a földön fekszik. Csernakareszturon a villám leütött egy istállóba és az ott levő 17 darab marhát agyonütötte és megölte.

A horvátok memoranduma.

Budapest, június 25. A horváth képviselők elhatározták, hogy az obstrukciót folytatni fogják. A horváth képviselők a magyar kormány mellőzésével memorandumot terjesztettek a király elé, melyben azt kérik, hogy a gazdasági tárgyalásokban ők is részt vehessenek. A horvátok a közös vámsorompó mellett vannak.

Öngyilkos uriaszony.

Temesvár, június 25. Ibach Miklósné, 50 éves magánzónó a minap öngyilkossági szándékból fölmetszette ereit, de még idején észrevették és megmentették. Ma reggel Ibachné fölakasztotta magát és meghalt. Tettét azért követte el, mert férje Amerikába ment és semmi hírt sem adott magáról.

A zirczi mandátum.

Budapest, június 25. A zirczi mandátum ügyében kiküldött bizottság ma Gaál András és Szász József képviselők kihallgatásával befejezte a vizsgálatot. Az eredményről egy-két nap alatt megteszik a jelentést is.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBBA

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranyérmeket nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és
lábzók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő,
vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Törvényszék.

§ **Kölcsönös áthelyezés.** Kerekes János törvényszéki bírónak, a II. büntető fő-tárgyalási tanács elnökének egészségi állapota erősen megrendült. Kerekes, ki Debre-

cenben rövid itt időzése alatt is nagyon megszerették, áthelyezését kérte. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, megengedte, hogy Kerekes János debreceni és Horváth István kolozsvári törvényszéki bírák saját kérelmükre kölcsönösen áthelyeztesse nek. Horváth István, ki Debrecenben hosszabb ideig alügyész volt, mindenképpen rokonszenves ember, akinek hozzánk való visszatérése általános örömet fog kelteni bírói, jogászi körökben.

§ **Ki akar díjnak lenni?** A debreceni törvényszéknél ideglenes minőségű telekkönyvi átalakító díjnoki állás jött ürese desbe. A napidíj egyelőre 2 korona 40 fillér. Aki már e szakban jártas, többet kap. Pályázni 2 hétig lehet.

Ingaflanok forgalma.

Madai Péter és neje Szilágyi Juliánna veszik a debreceni 9677. sz. tjkvben foglalt 3 hold 600 négyszögöl ondódi földet Deutsch Albert és neje Wassermann Zálitól 2800 koronáért.

Szllsz Ferenc és neje Fejér Ftel veszik a debreceni 3490. sz. tjkvben foglalt 1169 négyszögöl sestakerti szőlő özv. Szabó Józsefné Szögyén Rozáliától 10,000 kor.

Id. Balogh János vesz a debreceni 2674 sz. tjkvben foglalt Késes-utca 14. sz. házból a Balogh Jánost illető felerészt 4000 koronáért.

Pincés Imre és neje Nagy Juliánna veszik a debreceni 675 sz. tjkvben foglalt 2 hold 1150 négyszögöl ondódi földet Major István és neje Pap Juliánától 2000 koronáért.

Adler Nátháné, Grosz Mari vesz a debreceni 1904. sz. tjkvben foglalt Pesti-u. 47. sz. házat Vedres József és neje Balla Máriaától 6200 kor.

Csarnok.**Az örvény szélén.**

— Regény. —

29

MÁSODIK RÉSZ.

I.

Öt évet egy papiroson keresztül ugrani semmi, de átélni elvégre is, nem bolondság. Hanem azért van az emberi éleiben akárhány olyan esztendő, melynek a történetét feljegyezni határozott idő- és pénz-pazarlás.

Ilyen az az öt esztendő is, mely Eisenstadt Ferenc józsefvárosi háztulajdonos és lisztkereskedő és Berkes Margit esküvője óta elmúlt.

Abban a józsefvárosi házban az öt esztendő alatt jóformán semmi sem történt.

Mindössze, hogy Eisenstadt fölmondott egy pár földszinti lakónak, hogy üzletét és lakását megnagyobbítsa és hogy a házat egy párszor bemeszelték.

Az utcában már jobban meglátszott az öt év s a rozszant viskók helyett egész sor csinos ház emelkedett. Hanem azért Eisenstadték háza sem szégyenkezhetett új kollégái előtt.

De ha mégis valami különösebbet akarunk feljegyezni az öt év történetéből, hát az csak egy szöszke baba, meg egy sor unalom lehet.

Az unalomról nem szólunk bővebben, elég azt egyszer is végig élel és senki sem kíváncsi, hogy még azt el is mondják.

A szöszke babáról már érdemes valamit mondani, először, mert Eisenstadtéké, másodsor, mert eleven, huncut kis jószág, aki az egyetlen feljegyzésre méltó mozzanatot képviseli az öt év történetében.

Egyebekben alig múlt négy éves a kis

leányka s apja, anyja úgy imádja, mint a hogy az jóra való családoknál természetes is.

Az öt év történetében, mellyel itt irgalmatlanul röviden végzünk, keresnünk kell még valakit, de az nem szerepelt.

Az a valaki: Kemény István.

Eisenstadték édeskeveset tudnak róla. Összevissza annyit, amit az öreg Berkes papa hallott felőle, hogy felhagyott az ügyvédbojtkodással s valahol vidéken lapot szerkeszt.

— Mindig ez volt a bogara — tette hozzá az öreg ur.

Azután a nevével találkoztak egyik-másik lap tárcája alatt, amiket Eisenstadté szívszorogva olvasott, ha a kezébe kaphatta valamelyiket.

Az egészben csak az a sajtáságos, hogy Margit nem merte nyíltan elolvasni dolgait s még ha férje is hozta neki, titokban, dugva olvasta.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „**Debreczen**” Hirlapkiadó
Vállalat Részvénytársaság.

Ajánlatot kérek:

1 Egy 2 négyszögöl 80 méter mély furású szívó-nyomóval ellátott kut készítésére. (Anyagot vállalkozó ad.)

2. Több tartály készítésére, melyekben circa 25—30 köbméter tesz a falazat és a fenekek lapmérete 150—160 négyzetölmétert; fektetett 1 sor téglával.

Mindkettő vízhatlan mésszel készült malterbe és porland-cementtel kenve. Minden anyagot vállalkozó ad. A tégla I. oszt., csertéglá!

3. Hatvan méternyi hosszu 2 m. magas deszka kerítésre és hozzá könyü kétszárnyu deszka kapura és ajtóra anyaggal együtt. (Anyagot vállalkozó ad.)

4. 1500 méternyi sodrony kerítéshez való tüskés sodronyra. (Mintákkal.)

5. 100 drb. 2 m. magas akác kerítés oszlopra.

Az ajánlkozók jelezzék, hogy mikor kezdenek munkájukba és mennyi idő alatt végeznek.

E hó 27-én, estéig az ajánlatok alulírott-hoz benyújtandók. Megrendelők a pályázók közül tetszésük szerint választanak.

Megbízásából,

S. Biró Géza.



Fáradtság nélküli remek korom-
fekete fénvt állít elő.

Globin

Puhává és tartóssá teszi
a bőrt.

a legjobb és
legfinomabb
CZÍPÓTISZÍTÓSZER

Grand Prix
1904 St. Louisi világkiállítás



VÁSZONÁRU

fehértűk, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávéterítékek, damaszt- és frottir törölközők, töröl-kendő, és nankingok, valamint kész női fehértűk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefirek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRTŰK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész agyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendő és divatsebkendő

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

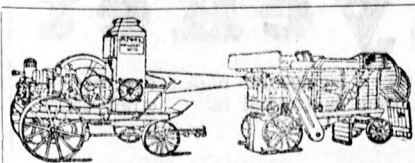
Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

Csak az eredeti

„PLEWA“ motorok és locomobilok

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemerőt malom és gazdasági celokra. Tartósságuk egy emberéltre van kiszámítva. Fogyasztás 2-3 filléryi nyersolaj, benzín vagy szivógáz léör és óránként. Árjegyzék és költségvetés ingyen. Kedvező fizetési feltételek.



Czím:

DÉNES B.

motorspecialista 521

Budapest, V., Lipót-körut 15. sz.

Kérem a címet pontosan feljegyezni és megőrizni.

Még csak rövid ideig! Olcsóbb helyárrakkal!

500 izzó fény, 1000 kényelmes ülőhely, 10 ívlámpa.

A világ legnagyobb és legjobb mozgófénykép vállalata.

Narten-féle bioskop

THE ROYAL BIO.

Debreczenben a szénavásártéren felépített óriási pavilonban. Széncziós előadásokat tart minden másnap műsorváltozással.

Kezdődik: Vasárnap- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznap 7 és 9 órákor.

Aparatusom Szt.-Luisban a Grand-Prixxel lett kitüntetve, mert a képeket árnyalat és rezgés nélkül mutatja s így Európa legnagyobb városainak elismerését nyerte el, sőt utóbb ezen körülmény folytán 8 hónapig működhettem Budapesten.

MŰSOR:

Június 26.

Egy vár visszafoglalása.

Yalu melletti ütközet.

Az ember 7 életfoka.

Alom egy elátkozott kastélyban.

Cake Walk (szinezett).

Világító vizek Versaillesben.

Hol a szemüvegem?

Meghiusult nászutatás.

Napoleon Bonaparte (szinezett).

Gyermekhaboru nyáron és télen.

Pillanat kinematográf.

Liverpooli löverseny.

Felébredt kertész.

Frici mint szalon oroszán.

„Sleipner“ hadihajó a viharban.

Elberfeldi függő vonat.

Szerelem és zivatar.

Az okos Janesi idomítása.

A bekötött ajkak.

A tulzsufolt bércokisi.

Az esteli előadásokon egy elsőrangú zenekar fog játszani. Előadásainkat mindentéle kedvezőtlen időszokban is megtartjuk.

Helyárrak:

Pályulés 5 személyre a 1 kor. — Számozott I-ső hely 80 fill., II-ik hely 50 fillér, III-ik hely 30 fillér. — Iskolás gyermekek I-ső és II-ik helyen félhelyárrakat fizetnek.

A számozott helyekre jegyek kaphatók egész nap a kinematográfnál. — Műsorváltoztatás fenntartva.

Kiváló tisztelettel

506

Narten György

magánmérnök, tulajdonos.

SZÁLLODA

„MAGYAR-KIRÁLY“ Orsován. (Délmagyarország) Dunaparton a szállodához tartozó szép kert és kioszkkal 19 vendégszoba, kávéház,

étkező és táncsteremmel

valamint megfelelő mellékhelyiségekkel ellátva, kedvező feltételek mellett bérebeadó.

Élénk idegenforgalom.

Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál 539 Theodor Sándor Orsova.

! 14-16 éves !

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehértű, angol ruha-vászon, batiszt, kreton, zephyr.

Mosószékely férfiruha szövet Óriási szőnyegraktár.

536

Árverési hirdetmény.

A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottságának folyó évi 385-86. és 87. sz. végzése folytán közhírre tétetik, hogy kezelése alatt és tulajdonát képező ház utáni földek, u. m.:

1. Böhm-féle lucernás a Tégláskertben 1236 négyszögöl föld.
2. Székely Dienes telek utáni 11 hold 604 négyszögöl ondódi föld.
3. A Zakar-féle ház utáni 9 hold 750 négyszögöl ondódi föld.
4. A Mester-utcai leányiskola 5 hold 1300 négyszögöl ondódi földje.

Az 1907. év június 26-án délután 3 órákor az egyház tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen bérbe, illetve hasznbérbe kiadni fognak, az árverési feltételek az egyház iródjában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Végre ez árverezni szándékozók a kiáltási ár 10 százalékát az árverelő bizottság elnökének kezébe letenni tartoznak.

Debrecen 1907. június 22.

Otrokocsi Vég János,

a debreceni ref. egyház gazdasági gondnoka.

SZOBRÁNCZ

gyógyfürdő Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz.

Gyomor- és májbeteg magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 16-tól június 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig. 30 százalék ár- engedménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyászati biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövek oldólag hat Vértóulásoknál, szédülések, gutaütési rohamoknál vérlelvonólag felszívólag hat, csúszos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjedési termékekre, elrakódásokra az izületekben azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívelhásadás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajosoknak úgy a cukor- mint a fehérjékiválasztást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártyaizzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és fél óra alatt elérhető. Vadászterület magas vadakra.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda negyven üveggel tizenegy korona, kis láda 20 üveggel 8 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobráncz gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz gyógyfürdő“ címzendők. Posta és távirat állomás helyben. A fürdő igazgató-orvosa: Dr. Russay Gábor Lajos.

A FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

Bankegyesület Részvénytársaság DEBRECZEN.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bank egyesület Részvénytársaság czég alatt 800,000 korona részvénytökével alapított pénzügyintézet működését Debreczenben, Piac-utca 72. szám alatti üzleti helyiségekben megkezdette.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazatával.

Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztéses- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra és házakra.

Előbogat ad értékpapírokra és árukra.

Vesz és elad értékpapírokat, érepénzeket stb.

Átvész tőzsdel megbizásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre kamatoztatás céljából.

Bankegyesület Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos
Téglás.

Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld-
birtokos Debreczen.

Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló.

Bleyer Mór nagybérlő és birtokos Debreczen.

Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen
Hajnal Samu nagybérlő Debreczen.
Mandel Samu birtokos Kaba.
Rosinger Lajos birt. és nagybérlő Debreczen.
Stern Péter nagybérlő Ujfehértó.
Dr. Lukáts Emil ügyész.
Ernst Vilmos igazgató.

Napernyők

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát,
ha egy vagy két év alatt elszakad,
teljesen díjtalanul újonnan behuzatjuk!

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojsásokat, heréléseket, tu-

berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög

4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válasz-

lunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Gyári munkás leányok felvételnek Hon-
véd-utca 16. 569.

Magas jutalék mellett ovadékképes tag-
szerzők felvételnek Simonffy-u. 5. Hiházasi
és temetkezési irodában. 568.

Postakönyveket félárban lehet venni a
kiadóhivatalban.

Villamos világítás,



villámhárítók, villamos házi csengők,
házi- és magán telefonok, berendezé-
sek és javítások. Évi jókarban tartási
bérlet. Szakszerűen és olcsón minden-
féle villamos felszerelési anyagok,
gyógyászati műszerek és kerékpár
alkatrészek raktára. Készít és javít
a legkomplicáltabb munkákat. 120

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első
Elektrotechnikai vál-
lalat.” Kossuth-utca 1.

Tanulók felvételnek.

Köszvény!

ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendeli
betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert,
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Csuz!

Gazdaközönség szives figyelmébe!!

A nyári évszak bealtával bátor vagyok a gazdaságokban nélkülözhetetlen cikkeket, u. m. állat-
gyógyászathoz különböző

Gyógyárukat, Kötszereket, Fertőtlenítő szereket

ajánlani.

Raktáron tartok továbbá a kisebb és nagyobb cséplőgépekhez előírás szerinti

Mentőszekekrényeket

melyek legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók. Mentőszekekrény felszerelések külön is kaphatók a legolcsóbb napi árban. Vidéki megbizások pontosan és azonnal teljesítettnek.

RÁCZ HERMAN

Angyal droguériája Debreczen, Piac-utca 42. szám.

Lamprecht-palota Hungária kávéházzal szemben.